

Supliment

PULSUL GEOSTRATEGIC

la Nr. 267, 20 Octombrie 2018

Pro-Moldova, adică pro-Rusia.

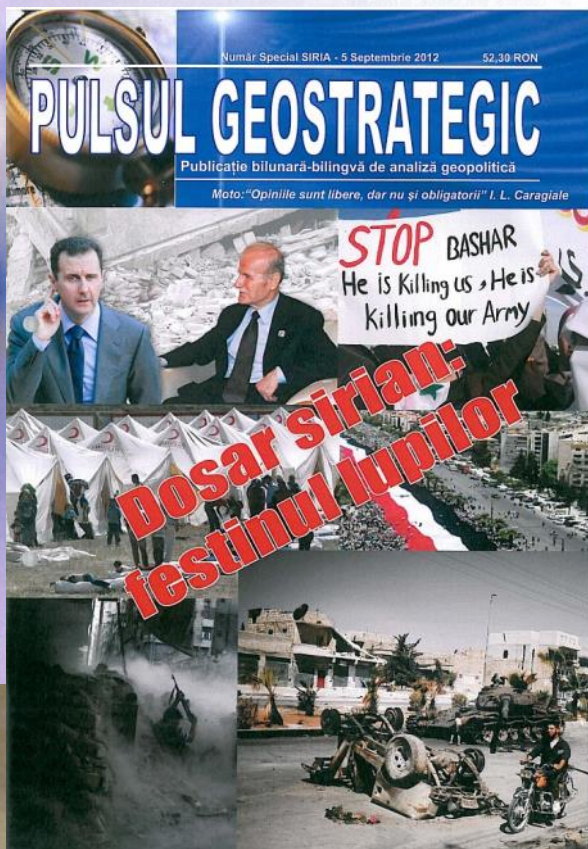
Chișinăul înjunghie Kievul sub oblăduirea Moscovei

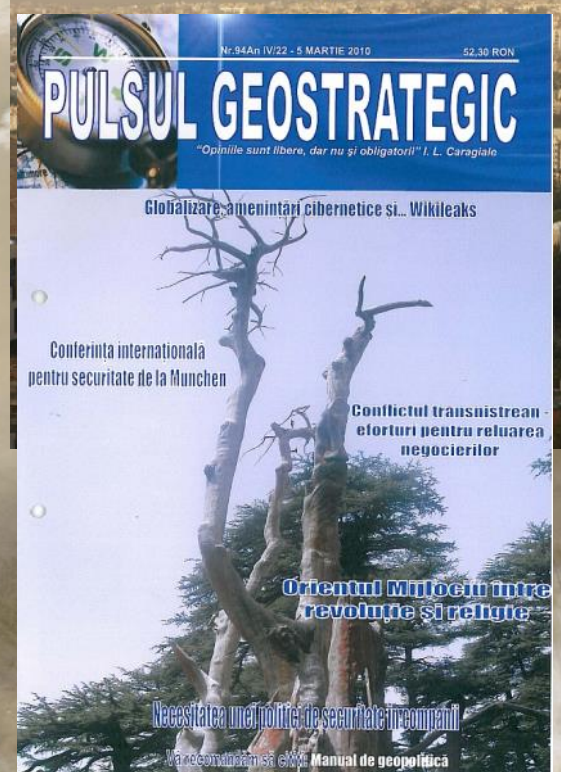
Supliment PULSUL GEOSTRATEGIC

la Nr. 112, 20 Decembrie 2011

Ultimele evoluții din Siria. Opoziția, acțiuni și așteptări

**Regatul Hașemit al Iordaniei
oază de stabilitate și pace
în Orientul Mijlociu**

Globalizare, amenințări cibernetice și... Wikileaks

**Conferința internațională
pentru securitate de la München**

**Conflictul transnistrean -
eforturi pentru reluarea
negocierilor**

**Orientul Mijlociu între
revoluție și religie**

Necesitatea unei noi metode de securitate în companii
Vă recomandăm și cititi: Manual de geopolitică

Cauți analize geopolitice?

Te interesează evoluțiile din Orientul Mijlociu?

Cele din zona extinsă a Mării Negre?

Dar problemele actuale de securitate și serviciile de informații în secolul XXI?

Te interesează tehnica militară de ultimă generație?

Vrei să știi care sunt cele mai importante și noi apariții în geopolitică?

Cauți elemente actuale ale evoluției economiei?

Abonează-te la Pulsul Geostrategic

Un an - 12 numere (numeroase Suplimente, Comentarii, Semnale) apariție lunară

On line: plată securizată pe www.ingepo.ro

Transfer bancar: în contul SC INGEPO Consulting SRL RO76BRDE080SV35412140800 deschis la BRD sucursala Brasov; SWIFT - BRDEROBU, România

Ramburs: (la primirea primului număr, valabil numai pentru România)

Versiunea PDF prin e-mail: 1.198 RON

Versiunea tipărită: 1.255,20 RON

Pentru informații suplimentare sunați la +4 0268 470070; fax +4 0268 47 00 76 sau contactați-ne pe e-mail: office@ingepo.ro; ingepo.vc@gmail.com

Pro-Moldova, adică pro-Rusia. Chișinăul înjunghie Kievul sub oblăduirea Moscovei

*Analiză realizată de Dan DUNGACIU**

În anii 70, se difuza un film serial american de mare succes care se chema „Ce vrăji a mai făcut nevasta mea?” Povestea se baza pe temerile cotidiene ale soțului care se întreba, mereu îngrijorat, ce surprize îi mai pregătește consoarta-vrăjitoare căreia îi jurase dragoste veșnică.

Cam așa trebuie să se simtă astăzi cei care se mai încăpățânează să gireze, cu vinovată iresponsabilitate, regimul Plahotniuc-Dodon de la Chișinău. În pofida unei disponibilități iresponsabile și neverosimile a Bucureștiului care durează, explicit, de mai bine de doi ani de zile, regimul de la Chișinău trece toate liniile roșii pe care, în naivitatea lor, unii credeau că nu le va trece niciodată. Nu mai vorbim despre semnele evidente ale cooperării Binomului Plahotniuc-Dodon despre care scriem aici, la Larics, constant, din 2017: alegerea directorului SIS de către Parlament, numiri comune de ambasadori sau judecători, acoperirea furtului miliardului, votarea împreună a unei noi legislații electorale în pofida avertismentelor occidentale, invalidarea alegerilor de la Chișinău, sfidarea UE și a Americii, legitimarea prezenței ruse în R. Moldova etc.

Reprezentantul special al președintelui în exercițiu al OSCE pentru reglementarea transnistreană, FrancoFrattini, și președintele PDM, Vladimir Plahotniuc

* Dan Dungaciu este membru în Consiliul de Experți LARICS.

Linia roșie trecută recent este ieșirea explicită și aproape concomitentă a lui Vladimir Plahotniuc și a lui Igor Dodon, respectiv **abandonarea proiectului și a retoricii pro-europene** afirmată explicit de primul, și **solicitarea pentru un referendum privind Transnistria** făcută de al doilea. Sincronicitatea este evidentă, iar demersurile în oglindă. Cortina a căzut în sfârșit la Chișinău. Se vede acum, fără perdea, ceea ce LARICS spune de mult, respectiv că miza ultimă a Binomului Plahotniuc-Dodon este una geopolitică/strategică. Mai concret, vorbim despre estomparea „proiectului european” și pregătirea coaliției „patriotice” PDM (Plahotniuc) – Partidul Socialiștilor (Dodon) – „independenți” după alegerile parlamentare din 24 februarie 2019, în perspectiva „soluționării” chestiunii transnistrene în termeni rușești, respectiv „statut special” pentru Transnistria. Mai pe scurt, transnistrizarea R. Moldova și mutarea influenței directe și explicite rusești la frontiera României, a NATO și a UE.

Înainte însă de a discuta pe larg cele două gesturi sincrone de la Chișinău, **parte a proiectului strategic al Binomului de care vorbeam mai sus**, mai reamintim cititorilor LARICS o „vraja” recentă a „nevestei” din stânga Prutului, peste care s-a trecut nepermis de repede, respectiv sfidarea Americii și includerea tacită a acesteia pe lista terorismului internațional.

Chișinăul pune America pe lista terorismului internațional

Nu insistăm foarte mult pentru că LARICS a mai abordat subiectul. Este vorba despre ges-

Președintele PDM, Vladimir Plahotniuc și Președintele turc Recep Tayyip Erdoğan

tul guvernării de la Chișinău din 6 septembrie 2018 de a aresta și trimite în Turcia șapte dintre profesorii de la Liceul Orizont din Chișinău, una dintre cele mai bune școli din RM, aflat în așa numita „rețea güllenistă”. Acuzațiile au fost de apartenență la structuri teroriste. În ciuda unor tentative penibile ale autorităților de a justifica asemenea gesturi și care nu au convins, evident, pe nimeni, lucrurile sunt clare și pe plan intern și pe plan extern: finanțarea din Turcia (clădirea președinției, arena națională și încă altele nepublice) plus eventuala vizită a președintelui Erdogan la Chișinău trebuiau compensate cumva. Chișinăul s-a alăturat Pristinei – sunt doar două entități în lume, cu excepția Turciei, care sprijină asemenea demers - în a condamna și sancționa promotorii „terorismului güllenist” (Kosovo a expulzat pe 29 martie 2018 șase turci care activau în rețeaua școlilor gülleniste). În treacăt fie spus, în Kosovo (entitate musulmană, totuși), Turcia gestionează singurul aeroport al regiunii, rețeaua de electricitate și a construit două autostrăzi în valoare de 2 miliarde de dolari. Care o fi prețul la Chișinău?

Mimând stupefacția, decorul pro-european al Chișinăului a ieșit la rampă – premierul Filip – ministrul Leancă – speakerul Candu dându-și ochii peste cap: s-au cerut comisii de investigație, comitete, explicații etc. Asta de parcă SIS ar fi acționat de capul lui, autonom, dându-și singur ordine politice și acționând în răspăr cu guvernul. Evident, un circ ieftin. Să amintim, în treacăt, că SIS nu e nici măcar sub controlul Președintelui Dodon, numirea directorului instituției și a adjuncților fiind la Chișinău prerogativa Parlamentului, adică a majorității parlamentare, adică a PDM condus de Vladimir Plahotniuc (Acesta a fost de fapt primul târg vizibil și evident dintre Plahotniuc și Dodon, căci acesta din urmă, imediat după ce a fost ales președinte, a acceptat fără nicio grimasă faptul că sub ochii lui parlamentul a schimbat legislația luându-i președintelui nou ales prerogativa de a alege directorul SIS și oferindu-i acest drept lui... Vladimir Plahotniuc).

Un lucru devine clar pentru toată lumea. Dacă Chișinăul a pus profesorii rețelei didactice de tip Orizont ale lui Fethullah Gülen pe lista terorismului internațional, iar liderul acestei rețele Fethullah Gülen se află încă în SUA, fără să fie expulzat în Turcia, după cum cere insistent Ankara, înseamnă că nu mai trebuie să așteptăm mult până când R. Moldova va pune pe lista terorismului internațional... Statele Unite ale Americii. Asta ar fi consecința imediată și logică a expulzării profesorilor „teroriști”.

Dacă cineva crede că gestul Chișinăului nu a aprins un bec roșu la Washington se înșală profund. Nu e clar încă dacă l-a aprins și în România. E dincolo de orice dubiu însă că gesturi precum absența Ministrului Apărării din RM la Summitul NATO de la Bruxelles, lipsa de reacție a Chișinăului oficial la faptul că blindate și camioane rusești fără semne distinctive se plimbă nestingherite pe malul stâng al Nistrului (august 2018) sau expulzarea „teroriștilor güllenști” din RM ridică semne de întrebare strategice care au fost și vor fi puse, probabil, inclusiv girantului și partenerului consecvent al guvernării de la Chișinău. Adică Bucureștiului.

Cu acest mic preambul, deloc fără legătură, să trecem acum la ultimele „vrăji” ale Chișinăului. De fapt, două.

Semnale pentru Est: Partidul de guvernământ nu mai este „pro-european” - devine „pro-Moldova”

Pe 14 septembrie 2018, s-a reunit la Chișinău Consiliul Politic Național al Partidului De-

mocrat din Moldova (PDM), partidul de guvernare. În cadrul unui briefing de presă, liderul PDM, Vlad Plahotniuc, a prezentat o serie de modificări extrem de sugestive din perspecti-

Sigla Partidului Democrat din Moldova FOTO Canal3.md

vă strategică. Cea mai importantă schimbare este un **„plan de acțiuni prin care PDM să se definească mai categoric ca un partid pro-Moldova”**. Nu pro-european, pro-occidental sau orice altă adeziune geopolitică. Nici cu Estul nici cu Vestul. Simplu, „pro-Moldova”!

Iată „argumentația”: „PDM va trece prin mai multe schimbări privind modul în care activează, precum și poziționarea pe scena politică. Până acum cetățenilor li s-a creat falsa impresie că trebuie să fie pro-european, pro-rus etc. și să se miște într-o direcție. Nici un partid nu a acționat pentru Moldova, s-a creat falsa impresie că cineva din exterior are grijă de noi... **Am discutat cu colegii un plan de acțiuni prin care PDM începe de azi să se definească un partid pro Moldova, care acționează pentru cetățenii problemele cu care aceștia se confruntă**”. Și încă: „Vrem să ne asigurăm că PDM îndeplinește steaua poporului. Întreaga echipă a PDM va lucra pentru a colecta aceste propuneri de la cetățenii din localitățile țării”, a mai specificat Vlad Plahotniuc. „Guvernul își va adapta lucrul la cerințele populației. PDM va veni cu o serie de propuneri și proiecte apărute în urma consultărilor cu oamenii în teritoriu”.

Dacă nu ar fi o chestiune serioasă, ar fi de râs:

PDM va începe „consultarea cu oamenii”, zice Vladimir Plahotniuc. Poate îi întreabă unde e miliardul, cine l-a furat și dacă are cineva cunoștință de asta? Nu era mai bine, totuși, să înceapă domnul Plahotniuc o consultare cu instituțiile abilitate să se ocupe de identificarea vinovaților „furtului secolului” și, eventual, de recuperarea banilor?

PDM nu mai este „pro-Europa”. După ce va colecta proiect și propuneri de la oameni, cine le va finanța? De unde va lua R. Moldova bani? Dacă nu mai e „pro-european”, ci pro-

Moldova, de unde va mai cere guvernul bani? Mai concret, de la cine?

Și ajungem acum la mizele reale ale demersului liderului PDM. În realitate, **nu este atât de important că partidul de guvernământ și-a asumat titulatura de „pro-Moldova”, cât este că a renunțat la titulatura explicită „pro-european”**. Că RM nu avea, pe fond, nicio șansă de integrare europeană în actuala formulă guvernamentală era evident pentru toată lumea. Important este însă altceva, respectiv **semnalul pentru Est**. Vladimir Plahotniuc și partidul său au transmis un semnal clar atât Transnistriei cât și Rusiei. Ideea europeană este estompată treptat la Chișinău, din rațiuni strategice și geopolitice. **Ce face prin asta Chișinăul este pregătirea pentru „soluționarea” chestiunii transnistrene**. Schimbarea retoricii, a simbolisticii, a accentelor este pregătirea politică, strategică, pe când implementarea așa numiților pași mici este pregătirea administrativ-politică a procesului. Proces care, cum vom vedea și mai departe, este miza principală a alegerilor parlamentare din 2019. Să reținem deci acest aspect. Pentru că vor mai urma și alți pași, în aceeași notă. Tiraspolului – Moscovei, y compris - nu îi place să audă prea accentuată ideea „pro-europeană”, căci ar fi împotriva naturii regimului de acolo să se „reintegreze” cu un Chișinău angajat efectiv și discursiv spre Europa. De aceea Chișinăul a ales să se ajusteze din toate punctele de vedere în perspectiva „reintegrării”. Așa cum a ales să facă cedări în linie în politica „pașilor mici”, a accepta să facă și concesii în ceea ce privește aspectele ideologice și de viziune strategică. **Deci, batista transnistreană pe țambalul pro-european...**

Mesajul „consultării cu oamenii din teritoriu” al lui Vladimir Plahotniuc mai cuprinde, nespus, și un alt ingredient. Consultarea cu oamenii poate presupune, nu-i așa, și un... referendum. Inclusiv pe chestiunea transnistreană! Asta i-a stat pe limbă și lui Vladimir Plahotniuc. Urma să spună explicit, probabil, dar a realizat că intră pe domeniul arondat ideologic colegului său (secund) de Binom, respectiv Igor Dodon. Președintele Dodon este însărcinat, mai nou (la sugestia Rusiei?), cu comunicarea publică, mesajele politice, ideologie, apropo de chestiunea transnistreană (pe fundal însă chestiunile grele sunt negociate tot de perechea Vladimir Plahotniuc – Victor Gușan, președintele grupului Sheriff). Iar Igor Dodon a preluat acesta mișcare și a venit cu propunerea de referendum, perfect sincronizată cu inițiativa PDM de a deveni acum „pro-Moldova” și a discuta cu cetățenii. Ideea lui Igor Dodon în legătură cu referendumul pentru soluționarea chestiunii transnistrene este deci consecința firească și logică a mesajului „pro-Moldova” al liderului PDM.

Dodon îl traduce pe Plahotniuc și aruncă testul referendumului. Guvernul tace strategic

La cinci zile după schimbarea vectorului „pro-european” cu cel „pro-Moldova” al PDM, pe 19 septembrie 2018, președintele Igor Dodon întărește opțiunea pro-Moldova relevându-i la un post de televiziunea de la Chișinău, miza strategică.

Igor Dodon spune explicit că „după alegerile parlamentare din Republica Moldova ar putea avea loc **un referendum privind forma de reintegrare a regiunii separatiste transnistrene**”. Nu există altă variantă decât reintegrarea, deci va trebui avansat „în ceea ce privește libera circulație pe cele două maluri ale Nistrului și trebuie să se avanseze în dialogul politic”: „După alegerile parlamentare vom discuta scenarii concrete cum poate avea loc această reintegrare, dar un lucru foarte important – orice formă de reintegrare, de conviețuire împreună va fi discutată cu toți cetățenii Republicii Moldova în cadrul unui referendum”.

După ce va conveni o formulă agreeată la nivel intern, „varianta de reintegrare va fi propusă comunității internaționale“.

Să înțelegem foarte clar că Dodon, deși nu o spune, vorbește despre soluționarea **politică** a conflictului, care ar trebui să preceadă soluționarea **militară** (prezența ilegală a soldaților ruși și a munițiilor rusești de la Cobasna). Abia după soluționarea politică, adică un „statut special“ pentru Transnistria, spune Dodon, „trupele militare de pe teritoriul din stânga Nistrului trebuie să părăsească zona, împreună cu armamentul care se află acolo“.

Mesajele președintelui Igor Dodon sunt clare ca bună ziua:

Simplu fapt că se pune problema mecanismelor de reglementare **politică** înaintea retragerii trupelor ruse duce oficial negocierea Chișinăului mai jos chiar decât faimosul principiu al „sincronizării“ emis pe vremea Memorandumului Primakov (1997) și care sugera că retragerea trupelor ruse și soluționarea politică (federalizare sau statut special pentru Transnistria) să se realizeze concomitent (sincronizat). Astăzi, Chișinăul merge cu cedările mult mai jos: acceptă chiar să definească un „statut special“ pentru regiune înainte de plecarea trupelor și evacuarea munițiilor din stânga Nistrului.

În realitate, ceea ce fac acum autoritățile de la Chișinău, inclusiv președintele Igor Dodon, vine în contradicție cu legislația RM votată unanim în parlament (**Legea** Nr. 173 din 22.07.2005), care este foarte limpede din acest punct de vedere și care spune că doar după

„demilitarizarea și decriminalizarea regiunii” se poate trece la o discuție sau negociere a statutului ei politic. Igor Dodonștie asta foarte bine, dar a aruncat chestiunea tocmai pentru a relativiza legislația republicii și a deschide un front de discuții, ***inclusiv pentru a pregăti modificarea respectivei legislații, pentru care viitoarea „coalitie patriotică” (Dodon-Plahotniuc-„independenții”) va avea nevoie de 3/5 din voturile din parlament.***

Replica guvernului la inițiativa lui Igor Dodon este zero. Tăcere totală. Nimic întâmplător și nimic surprinzător. Este evident un scenariu comun, în care cei doi actori care vor guverna împreună după parlamentarele din 2019 testează piața internă, dar și externă, inclusiv România. În ceea ce privește România, actor care îi interesează la Chișinău pentru că a rămas singurul actor occidental care girează și finanțează necondiționat republica, aici reacțiile la „vrăjile” nevestei de la Chișinău strălucesc de fiecare dată prin absență. Așa se întâmplă și acum.

Mesajul Transnistriei. De fapt al Rusiei

Diplomatic, Tiraspolul se află în față. Chișinăul cedează masiv, sistematic, pe toate dimen-

Foto: Reprezentantul special al președintelui în exercițiu al OSCE pentru reglementarea transnistreană, Franco Frattini înmânează, pe 10 septembrie 2018, la Tiraspol, plăcuțele cu noile numere „neutre” (diferite de cele de pe malul drept al Nistrului) pentru mașinile transnistrene care le permite acestora să circule legal în afara R. Moldova (!). Alături de el – și „Ministrul de Externe al RMN”, Vitali Ignatiev (stânga) - sunt alți diplomați de la Chișinău, printre care și ambasadorul SUA, James Pettite (dreapta).

siunile. Chiar și așa-zisa solicitare la ONU a Chișinăului de retragere a trupelor ruse de pe teritoriul RM joacă tot în favoarea Rusiei, pentru că solicitarea de retragere nu se referă deloc la așa-zisele trupe de pacificare, a căror prezență devine, prin demersul Chișinăului de la ONU, legitimată (solicitarea Chișinăului la ONU se referă strict la Grupului Operativ de Trupe Ruse - GOTR, a doua componentă, teoretic vorbind, a trupelor rusești aflate în

„Ministerul de Externe” al „Republicii Moldovenesti Nistrene” (Pridnestrovskiaia Moldavskiaia Respublika)

regiune).

Politica „pașilor mici” îi avantajează incontestabil, după cum a arătat și episodul recent când Tiraspolul a obținut de la Chișinău dreptul autoturismelor din autoproclamata RMN de a circula liber și înafara regiuni separatiste, prin acceptarea numerelor de înmatriculare „neutre”, care, atenție, se produc și se livrează nu în teritoriul controlat de Chișinău, cum ar fi fost normal, pentru că Chișinăul girează și egalizează numerele de înmatriculare, ci... la Tiraspol și la Râbnița. Adică Chișinăul a cedat și locația și furnizorul plăcuțelor „neutre”. Transnistrenii se pot acum deplasa oriunde în lume, cu mașinile personale, fără să fie obligați să poarte numerele oficiale de la Chișinău, ci unele „neutre”. De ce le-ar mai fi trebuind atunci „reintegrare” cu RM?

Pe 19 septembrie 2018, „Ministerul de Externe” al RMN comentează prompt propunerile președintelui Dodon legate de referendum.

Nimic surprinzător, mesajul pivotază în jurul liniei principale de mesaj pe care Tiraspolul, sub oblăduirea Moscovei, o lansează de fiecare dată: singura variantă pentru care se pregătește intern și internațional Transnistria este stat independent și recunoscut internațional (singura chestiune pe care nu o spune este de ce Moscova nu vrea asta și nu s-a

grăbit niciodată, în nicio circumstanță, să facă măcar aluzie la recunoașterea „RMN”).

Mesajul este de respingere a demersului lui Igor Dodon: în esență regiunea transnistreană se consideră un „stat”, cel puțin în devenire și pe calea recunoașterii internaționale, depozitară suveranității populare care doar ea poate afirma ceva cu sens despre viitorul regiunii și a cetățenilor săi. Se amintesc cele șapte referendumuri care au avut loc în Transnistria, culminând cu acel 17 septembrie 2006, când s-a decis aproape unanim „independența și aderare liberă ulterioară la Federația Rusă”.

E o respingere, dar una strategică, cu uși lăsate deschise:

Totul este diplomatic, cuviincios, atent, fără contondențe. Tiraspolul nu se răstește la Chișinău pentru că nu vrea, în niciun caz, ruperea sau blocarea negocierilor cu Chișinăul (Moscova, evident, nu vrea asta, este principalul sponsor și beneficiar al dialogului).

Argumentația este amplă, ceea ce arată că Tiraspolul ia în serios ceea ce spune Chișinăul, discută, argumentează, își exprimă punctul de vedere.

E și un pic ironică, când admite totuși că referendum este „ceva nou pentru politica moldovenească”, observând – corect! – că nicio decizie a Chișinăului legată de „RMN” nu a fost luată prin referendum, și că, date fiind protestele din ultima vreme de la Chișinău, acesta ar putea fi încercat și pe alte teme, apropo de viitorul republicii.

E foarte importantă și succesiunea pasajelor. Exprimarea apăsată a suveranității „RMN” se face în comunicatul Tiraspolului după paragraful în care se vorbește despre referendumuri, ca într-un joc prin care se sugerează, totuși, că referendumurile anterioare nu ar fi ultimul cuvânt. Respectiv, la o adică, s-ar putea organiza și alte referendumuri în stânga Nistrului... Și acolo, vorba lui Stalin, se știe cine numără voturile!

În final, se reamintește în declarația Tiraspolului că „RMN” este împotriva retragerii „forțelor de pacificare ale Federației Ruse de pe teritoriul acesteia din regiune”. Ignorarea explicită a trupelor din Grupul Operativ al Trupelor Ruse (GOTR) este un element fie bizar fie surprinzător de elocvent. Căci la maniera în care a formulat Tiraspolul, consensul cu Chișinăul este deplin, după cum am arătat deja, căci nici Chișinăul nu a cerut la ONU retragerea trupelor de pacificare ale Federației Ruse, ci doar a trupelor GOTR. Sigur, poziția Tiraspolului în general este că nu ar exista diferențe între trupele de pacificare și GOTR, dar e foarte relevant că în comunicatul „Ministerului de Externe al RMN” ca răspuns la inițiativa lui Igor Dodon această distincție nu se mai face și se vorbește strict despre „trupele de pacificare ale Federației Ruse”.

Per total, comunicatul Tiraspolului este perfect coerent cu întregul context. Tiraspolul/Moscova negociază și negociază dur. Dar... negociază! Nuanțele mesajului către propunerea lui Igor Dodon trebuie și ele sesizate din această perspectivă.

Să nu uităm **că în 2018 au avut loc 27 (!!!) de întâlniri între reprezentanții Chișinăului și ai Tiraspolului, sub atenta privire a Federației Ruse**. Scopul a fost procesul de negociere, implementarea „pașilor mici”. Între timp, Tiraspolul a început să elibereze, din 10 septembrie, plăcuțe de înmatriculare solicitanților și se pregătește de viitoarea reuniune „5 plus 2” în perspectiva căreia reprezentanții „RMN” vor pune pe agendă chestiunea telecomunicațiilor și a proceselor pe care procuratura din Chișinău le-a deschis împotriva unor lideri de la Tiraspol (și pe care acesta le vrea oprite). Tot ce se petrece, în continuare, este net în favoarea republicii nerecunoscute.

Tiraspolul joacă tare, pentru că Moscova așa negociază. Deocamdată i-a ieșit tot, căci cedările în lanț, majore, ireversibile, le face Chișinăul. Și numai el. De ce ar face Tiraspolul concesii dacă i-a mers bine până acum? Nu e limpede că ștacheta trebuie ridicată cât mai sus ca să ai, apoi, de unde să reduci pretențiile?

Consecințe geopolitice

Suntem încă departe de o clarificare, dar tendințele sunt mai mult decât evidente. Iată câteva:

Cedările Binomului Plahotniuc-Dodon în relația cu Tiraspolul sunt tot mai elocvente, iar Chișinăul este, pe zi ce trece, tot mai explicit în a arăta direcția în care se îndreaptă. Federația Rusă este și ea explicită că nu are de gând să își retragă trupele înainte de vreo reglementare politică. Și totuși, RM cedează pe toate planurile, încălcând-și practic propria le-

Exemplu de numere neutre convenite și recunoscute de Chișinău pentru a permite circulația autoturismelor din Transnistria oriunde în lume

gislație.

Chișinăul joacă în raport cu Rusia o partitură complet diferită decât Kievul, devenind vulnerabilitatea regională majoră inclusiv pentru Ucraina. O cedare în RM va fi un element de presiune și pentru Ucraina. Cea din urmă a înțeles asta și dă semnale în consecință. Ambasadorul Ucrainei în R. Moldova nu a fost prezent la Tiraspol cu ocazia „istorică” a înmânării plăcuțelor de înmatriculare de către FrancoFrattini pe 10 septembrie 2018. Să nu uităm că, până la urmă, în formatul „5 + 2” este prezentă și Ucraina, deci Kievul are încă un rol de

jucat în reglementare.

Cedările pe care le face acum Chișinăul nu vor duce, dacă nu se schimbă nimic radical în contextul internațional sau regional, la independența regiunii transnistrene. Ele au însă două efecte. Primul, întăresc masiv poziția de negociere a Tiraspolului, pentru că actualele concesi din politica „pașilor mici” nu vor mai putea fi luate niciodată înapoi. Al doilea, ține de observația esențială că „pașii mărunți” nu sunt în niciun caz doar socio-economici, sunt pași politici în configurarea viitorului statut politic al Transnistriei în cadrul preconizatei federații. Prin urmare, Tiraspolul câștigă oricum. Dacă nu se ajunge la soluționarea conflictului, oricum se îmbunătățește viața cetățenilor din regiune, elitele transnistrene devin și mai independente de Chișinău și, în final, câștigă legitimitate. Iar dacă se reglementează conflictul, oricum va fi în termenii unui „statut special”. La momentul în care își va negocia statutul politic în viitoarea configurație, Tiraspolul va avea deja obținute o bună parte din prerogative prin acești „pași mărunți”. Perdantul este unul singur: proiectul pro-occidental al RM, care nu mai este, în realitate, la Chișinău, unul prioritar, după cum a indicat recent Vladimir Plahotniuc limpede prin proiectul „pro-Moldova” (cu excepția situației în care pot veni bani privați sau publici în republică sau spre liderii ei, fie de la Bruxelles fie de la București).

Rusia joacă tare cartea transnistreană smulgând cât mai multe concesi Chișinăului înainte de pasul final. Care nu este iminent, ținând seama de contextul internațional. Scopul Moscovei este evident, respectiv un „statut special” pentru Transnistria în interiorul RM prin care **partea să controleze întregul** sau, mai plastic, „coada să dea din câine”. Retrimitearea faimosului Dmitri Kozak, autorul Memorandumului cu același nume, să gestioneze procesul este peremptorie și de data aceasta nu își mai permite să greșască ca în 2013.

Evident că o bună parte din negocierea pe Transnistria se face de către Rusia cu ochii la Ucraina. O soluție obținută acolo, a se citi capitularea Chișinăului, va fi translatată și în Ucraina, deci presiunea pe statul vecin pentru un „statut special” similar pentru Donbasul separatist va crește geometric.

Contextul internațional este tulbure, cu incomparabil mai multe răspunsuri decât întrebări. **Rusia așteaptă cel puțin alegerile din SUA din noiembrie pentru a vedea cu cine discută și dacă mai are ce discuta.** Deocamdată, pregătește terenul, dosarul transnistrean fiind un element de negociere, inclusiv prin legătura lui cu Ucraina. Ca de obicei, o serie de state europene, în special Germania, sunt deschise la dialog și la concesi. Nu e clar ce va face America lui Donald Trump, și cum va arăta configurația de putere de acolo, de aceea alegerile din noiembrie sunt cruciale.

Să fie limpede pentru toată lumea: Pentru România, transnistrizarea RM ar însemna, pe termen mediu și lung, învecinarea cu Rusia. Ce va face Bucureștiul pus în situația să reacționeze? Care va fi linia roșie încălcată de Binomul Plahotniuc-Dodon de la care încolo va reacționa și nu va mai gira, în pofida Europei, R. Moldova? Care e linia roșie de la care încolo, precum în Ungaria, parteneriatul cu RM nu mai poate fi considerat „strategic”? Întrebări, deocamdată, fără răspuns.

Sublinierile aparțin autorului. Articol publicat la 24 Septembrie 2018, de LARICS, larics.ro și republicat cu amabilul accept al autorului.

**Dan Dungaciu este membru în Consiliul de Experți LARICS.*

Corneliu PIVARIU - Director și Editor
Coordonator al Pulsului Geostrategic
Președinte-Director General INGEPO
Consulting

Autor al unor cărți privind informațiile strategice, terorismul și situația din Irak, al altor studii și articole pe probleme privind informațiile strategice și evoluții geopolitice actuale. Curs de securitate regională la Harvard University - Kennedy School of Government. Membru al Institutului Internațional de Studii Strategice - Londra.

Dumitru CHICAN

Ambasador, profesor universitar,
Director pentru Orientul Mijlociu la
Pulsul Geostrategic

O întreagă carieră activă în diplomația românească, cu misiuni permanente în numeroase țări arabe. Alte misiuni externe punctuale, ca emisar al Șefului Statului Român. Unul dintre cei mai buni cunoscători ai limbii, culturii și lumii arabe din România. Autor a numeroase lucrări și traduceri în și din limba arabă, publicate în țară și străinătate. Una din ultimele sale cărți, apărută în Emiratele Arabe Unite, a fost declarată cea mai bună apariție editorială a Târgului Internațional de carte de la Sharjah și a anului 2008.

Doctor **Octavian DUMITRESCU**
Director pentru zona extinsă a Mării
Negre la Pulsul Geostrategic.

Cornel VAIDA
Director INGEPO Consulting

“PULSUL GEOSTRATEGIC” - fondat de Corneliu PIVARIU în anul 2007

Buletin lunar bilingv, editat de
INGEPO Consulting - Brașov

www.ingepo.ro; Tel: +4-0268 47 00 70

J08/2898/2006, CUI RO19298677/2006

Director și Editor Coordonator: Corneliu PIVARIU - membru al IISS- Londra

Editorial, Puncte de vedere: Corneliu PIVARIU

Actualitatea geostrategică mondială: Mihaiu MĂRGĂRIT, dr. Octavian DUMITRESCU

Situația din Orientul Mijlociu: Corneliu PIVARIU, Dumitru CHICAN, Edmond CHICANI,

Evoluții în zona extinsă a Mării Negre: dr. Dan DUNGACIU, dr. Octavian DUMITRESCU, Vladimir SOCOR

Orizont Economic: Vladimir SOCOR, Corneliu PIVARIU, Nicolae PREDA

Serviciile de informații și probleme de securitate: Mihaiu MĂRGĂRIT, Corneliu PIVARIU

Tehnologii și echipamente militare: Cornel VAIDA

Apariții editoriale: Cornel VAIDA

Traduceri din/în limba engleză: Prof. Mădălina GHEORGHECI; Prof. Constanța COSTESCU

Tehnoredactare: Ionuț PARASCHIV

Tiparul executat de: S.C. YOLANS S.R.L.. Brașov

ISSN: 1843-701X

Coperta: colaj R. Moldova

ABONAMENTE (un an - 12 numere)

Versiunea PDF prin e-mail = 1.198,00 RON/ 239,50 Euro/ 299,50 USD

Ediția tipărită = 1.255,20 RON/314,00 Euro/ 390,00 USD

În prețul abonamentului beneficiați gratuit de toate materialele suplimentare editate (Semnal, Comentarii, Suplimente și altele). Prețurile includ TVA, iar pentru ediția tipărită și taxele de expediție prin curier rapid (în România), Par-Avion în străinătate.

Abonamentele includ accesul la site-ul www.ingepo.ro unde pot fi găsite toate numerele publicate, începând cu Martie 2007 (peste 11.000 de pagini) și alte informații de interes.

Anunțuri - Publicitate

Anunțuri și publicitate în cadrul buletinului, pot fi inserate în spațiul disponibil, sau pe pagină/pagini separate.

Pentru detalii și eventuale alte condiții rugăm contactați Departamentul marketing,

la tel. 0268-470076 sau e-mail: office@ingepo.ro.

Ne rezervăm dreptul de a nu da curs unor solicitări care credem că nu corespund profilului acestui buletin.

Acest buletin nu poate fi multiplicat și reprodus fără acordul scris al INGEPO Consulting. Este permisă folosirea unor materiale sau citate cu păstrarea exactității și titlului original, precum și cu menționarea expresă a sursei.

Opiniile exprimate în articole prezintă punctul de vedere al autorilor, care își asumă deplina răspundere asupra conținutului, și nu reflectă în mod obligatoriu pe acelea ale INGEPO Consulting.

Parteneri:

Pulsul Geostrategic a fost accesat, în ultima perioadă, în aproape 100 de țări (în ordinea numărului de accesări): România, SUA, China, Australia, India, Turcia, Spania, Iran, Siria, Israel, Rusia, Bangladesh, Germania, Moldova, Chile, Austria, Franța, Marea Britanie, Georgia, Azerbaidjan, Camerun, Venezuela, Argentina, Ucraina, Ungaria, Irlanda, Serbia, Armenia, Italia, Grecia, Liban, Qatar, Polonia, Filipine, Indonezia și altele.

Începând cu Decembrie 2010 **PULSUL GEOSTRATEGIC**
este înregistrat în catalogul internațional
INDEX COPERNICUS JOURNAL MASTERS LIST